

[Indenrigsministeren.]

Betydning vil have. Det beklager jeg meget, men vi kan jo nu forhandle videre i et Udvalg.

Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt, at naar han sagde, at jeg havde afvist Spørgsmaalet om Anvendelse af en Del af disse Midler til Ombygning af større Lejligheder i Fjor, er dette ganske urigtigt. Jeg afviste at indføje noget derom i det Lovforslag, der den Gang forelaa, simpelt hen af den Grund, at det hele Spørgsmaal overhovedet ikke var undersøgt, men jeg lovede at gaa nærmere ind paa Spørgsmaalet i Løbet af Sommeren. Dette Løfte gav jeg i Lands-tinget til samtlige Partier, og Resultatet af Overvejelserne i Sommer er da blevet, at jeg mener ikke, der af disse 30 Mill. Kr. skal kunne gives Udlaan til egentlig Modernisering af Lejligheder. Og det vil jeg gerne sige til det ærede Medlem Hr. Jensen (Broby), at Tanken er ikke at anvende et Beløb til Modernisering, altsaa Installationer i gamle Lejligheder, men derimod at gøre et Forsøg paa, om det er muligt at finde en Form for Deling af de større Lejligheder, som i stigende Grad staar ledige, efterhaanden som Befolkningens Boligvaner og økonomiske Forhold ændres. Som jeg sagde ved Forelæggelsen af Lovforslaget, tør jeg ikke paa Forhaand have nogen som helst Mening om, i hvilket Omfang en saadan Ombygning kan finde Sted; det vil maa-ske blive i meget begrænset Omfang; der er uhyre tekniske Vanskeligheder forbundet dermed. Men jeg har ment det rigtigt at give Mulighed for Forsøg i den Retning. Og naar det ærede Medlem Hr. Jensen (Broby) siger, at det har vist sig, at der ikke har været særlig Trang til Laan af disse 30 Mill. Kr., saa vil jeg mene, at det er ikke helt rigtigt udtrykt. Forholdet er jo dette, at denne Sommer har givet bedre Muligheder for det private Byggeri uden offentlig Støtte, end nogen paa Forhaand havde kunnet regne med. Finansieringsmulighederne har været saa meget bedre, end man havde tænkt sig, paa Grund af Rentefodens Nedgang, Obligationskursernes Stigning. Under disse Forhold, hvor altsaa det private Byggeri uden offentlig Støtte har udfoldet sig meget stærkt, gaar jeg ud fra, at man fra alle Sider i Rigsdagen har været enig i, at det ikke kom an paa for det offentlige at presse sig frem, men at det var Formaalet for Administrationen af denne Lov netop at anvende disse Midler i Tider og paa Omraader, hvor der ellers vilde blive Standsning af Boligbyggeriet

med deraf følgende større Arbejdsløshed og Stilstand i den normale Boligforsyning.

Til det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødts Bemærkninger om det Afsnit af Loven, der vedrører Forsamlingshuse, skal jeg sige, at Tanken her har været at give Adgang til Laan til, hvad man vel i Almindelighed kalder de folkelige Forsamlingshuse, det vil sige Forsamlingshuse, hvor Befolkningen som Helhed eller Hovedparten af den i de paagældende Egne samles omkring de Opgaver af forskellig Art, økonomiske, aandelige og kulturelle Opgaver, der tjener hele Folkets Liv og Virke. Saa-vel fra konservativ som fra Venstres Side udtalte man, at det var noget, der vel nok alene kunde være en privat Opgave ligesom tidligere, og at der ingen Mening var i, at man fra det offentliges Side støttede det. Jeg vil gerne i denne Forbindelse gøre opmærksom paa, at det er man for længst inde paa, ogsaa uden denne Lov. Rundt omkring i forskellige Egne af Landet gaar Kommunerne gennem Laan, gennem Støtte, gennem Kaution eller paa anden Maade ind i den Opgave at sikre den paagældende Kommune eller Sogn et Forsamlingshus, som Sognet eller Kommunen kan være tjent med. Det er for at støtte denne Bevægelse, som paa Forhaand er i Gang, at jeg har tilladt mig at foreslaa denne Ændring i Loven. Jeg er ikke enig med det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt, naar han mener, at Spørgsmaalet om det Liv, der udfolder sig i Forsamlingshusene, er uafhængigt af selve Forsamlingshusenes Indretning og Fremtræden. Tværtimod tror jeg, det har den største Betydning; det er ikke afgørende — det er indlysende —, men det har den største Betydning, at der er ordentlige, smukke Omgivelser omkring selve det levende Liv i Forsamlingshusene. Der er mange, der i Sommerens Løb har henvendt sig til mig om hele dette Spørgsmaal, og disse Henvendelser har i høj Grad baaret Præg af, at der var ved at opstaa en ny folkelig Bevægelse med Hensyn til Forstaaelsen af Forsamlingshusenes Opgave og rette Brug. Den af det ærede Medlem omtalte Pjece af Amtmand Koefoed er et Eksempel herpaa, og de Henvendelser, der er sket til mig, har Gang paa Gang vist, at man tænker sig ude i de paagældende Kommuner at lade Forsamlingshusene faa større kulturelle Opgaver, end de i Forvejen har haft. Derfor har jeg ment og mener, at Ombygningen af en Del af de daarligste Forsamlingshuse i Landet i Virkeligheden indeholder — man skal vel ikke sige for meget, men i hvert Fald bidrager til Løs-